

наклонни да подкрепятъ по принципъ българските искания, понеже целъли да отслабятъ силата и влиянието на православието и руското влияние на Изтокъ, но Русия била решителна противница на това, виждайки въ българското искане намъса на заинтересувани западни сили.

По това време се забелязва засилване на тенденцията у „Царигр. вѣстникъ“ за сближение на българитѣ съ патриаршията. Ал. Екзархъ, който билъ всецѣло подъ руско влияние, види се по внушение на руския посланикъ въ Цариградъ, възприелъ руското неблагоприятно становище спрямо българските искания по църковния въпросъ, което било и гръцко. Единственъ горещъ защитникъ на българската кауза по това време било сп. „Български Книжици“, но къмъ 1861 г. и то почнало да клони къмъ помирение съ патриаршията (статиите на Бурмова).

Въ 1858 година билъ свиканъ църковно-народенъ съборъ отъ патриаршията, по изрично искане на Портата, за да приложи реформите на Хати-Хумаюна. Отъ 45-те представители на събора само четири били българи. Забележително е, че българитѣ представители не изнесли искането за самостоятелна българска църква, а само поискали владиците да се избиратъ отъ епархиите и да знаятъ мѣстния езикъ. Дори тѣзи скромни искания не били взети подъ внимание. Всъкидневно били връжчвани протести на Портата противъ патриаршията, но всичко отивало напраздно. Тогава българитѣ започнали трескава дейност. На 25 октомврий 1859 година билъ поставенъ основниятъ камъкъ на голѣмата българска църква до самия Златенъ Рогъ. На 3 април 1860 година била извършена демонстрация срещу гръцкия патриархъ. Българитѣ насочили борбата си къмъ пълно духовно освобождение.

На църковно-националната борба, станала особено силна презъ време на заседанията на събора (1858—1860), дали подтикъ Франция, Австро-Унгария и католишката пропаганда, които се явили като защитници на българските искания предъ патриаршията. И понеже руската политика се противопоставяла на българските искания, западното влияние намѣрило благоприятна почва. И недоволните българи обрнали погледитѣ си къмъ него.

Начело на западното движение застанаъ Драганъ Цанковъ, който издалъ на 28 мартъ 1859 година в. „Бългaria“, въ собствена печатница, която съ голѣми мѣнотии и следъ застѫпничеството на Хр. П. Тъпчилешовъ и на католическата пропаганда предъ Портата, успѣль въ 1857 година да пренесе отъ Свищовъ въ Цариградъ. „Бългaria“ излиза четири години (1859—1863 г.) Първата година има две издания, единъ пътъ седмично, 4 страници, форматъ 2°; другото два пъти седмично, 2 или 4 стр. въ по-